

ΚΕΝΤΡΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ & ΚΑΡΟΛΟΥ ΝΤΗΛ ΓΩΝΙΑ ΤΗΛ : 270727 – 222594
ΑΡΤΑΚΗΣ 12 – Κ. ΤΟΥΜΠΑ ΤΗΛ : 919113 – 949422

www.syghrono.gr

ΕΠΩΝΥΜΟ:

ΟΝΟΜΑ:

ΤΜΗΜΑ:

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:

Διαγώνισμα Λογοτεχνίας Γ' Λυκείου 2/2/2014

Κωνσταντίνος Καβάφης (1863-1933)

Ο Δαρείος

1 Ο ποιητής Φερνάζης το σπουδαίον μέρος
του επικού ποιήματός του κάμνει.
Το πώς την βασιλεία των Περσών
παρέλαβε ο Δαρείος Υστάσπου. (Από αυτόν
5 κατάγεται ο ένδοξός μας βασιλεύς,
ο Μιθριδάτης, Διόνυσος κ' Ευπάτωρ). Αλλ' εδώ
χρειάζεται φιλοσοφία· πρέπει ν' αναλύσει
τα αισθήματα που θα είχαν ο Δαρείος:
ίσως υπεροψίαν και μέθην· όχι όμως — μάλλον
10 σαν κατανόησι της ματαιότητος των μεγαλείων.
Βαθέως σκέπτεται το πράγμα ο ποιητής.

Αλλά τον διακόπτει ο υπηρέτης του πού μπαίνει
τρέχοντας, και την βαρυσήμαντην είδησι αγγέλλει.
Άρχισε ο πόλεμος με τους Ρωμαίους.
15 Το πλείστον του στρατού μας πέρασε τα σύνορα.

Ο ποιητής μένει ενεός. Τι συμφορά!
Πού τώρα ο ένδοξός μας βασιλεύς,
ο Μιθριδάτης, Διόνυσος κ' Ευπάτωρ,
μ' ελληνικά ποιήματα ν' ασχοληθεί.
20 Μέσα σε πόλεμο — φαντάσου, ελληνικά ποιήματα.

Αδημονεί ο Φερνάζης. Ατυχία!
Εκεί που το είχε θετικό με τον «Δαρείο»
ν' αναδειχθεί, και τους επικριτάς του,
τους φθονερούς, τελειωτικά ν' αποστομώσει.
25 Τι αναβολή, τι αναβολή στα σχέδιά του.

Και να 'ταν μόνο αναβολή, πάλι καλά.

Αλλά να δούμε αν έχουμε κι ασφάλεια
στην Αμισό. Δεν είναι πολιτεία εκτάκτως οχυρή.
Είναι φρικτότατοι εχθροί οι Ρωμαίοι.
30 Μπορούμε να τα βγάλουμε μ' αυτούς,
οι Καππαδόκες; Γένεται ποτέ;
Είναι να μετρηθούμε τώρα με τες λεγεώνες;
Θεοί μεγάλοι, της Ασίας προστάται, βοηθήστε μας.—

Όμως μες σ' όλη του την ταραχή και το κακό,
35 επίμονα κ' η ποιητική ιδέα πάει κι έρχεται —
το πιθανότερο είναι, βέβαια, υπεροψίαν και μέθην·
υπεροψίαν και μέθην θα είχεν ο Δαρείος.

(1920)

Ερωτήσεις

1. «Εγώ είμαι», έλεγε στα τελευταία της ζωής του ο Καβάφης, «ποιητής ιστορικός. Ποτέ μου δεν θα μπορούσα να γράψω μυθιστόρημα ή θέατρον' αλλά αισθάνομαι μέσα μου 125 φωνές να με λένουν ότι θα μπορούσα να γράψω ιστορίαν». Να δώσετε τρία παραδείγματα από το κείμενο, τα οποία αποτελούν ιστορικά στοιχεία.

(μονάδες 15)

2. Να περιγράψετε την κλιμάκωση των συναισθημάτων του Φερνάζη στους στίχους 26-33, αναφερόμενοι και στα εκφραστικά μέσα με τα οποία αυτή επιτυγχάνεται.

(μονάδες 20)

3. Εξετάζοντας την ποιητική γραφή του Κ.Π. Καβάφη, να εντοπίσετε τέσσερα στοιχεία «καβαφικής ειρωνείας», δίνοντας τα σχετικά παραδείγματα και σχολιάζοντάς τα.

(μονάδες 25)

4. Να σχολιάσετε σε μία παράγραφο (100-120 λέξεις) το περιεχόμενο των στίχων 34-37 (Όμως μες ... θα είχεν ο Δαρείος).

(μονάδες 20)

5. Να διαβάσετε το ποίημα του Καβάφη *Η Σύνοδεία του Διονύσου* και να εντοπίσετε τις ομοιότητες με το ποίημα *Ο Δαρείος*.

Η Συνοδεία του Διονύσου

1 Ο Δάμων ο τεχνίτης (άλλον πιο ικανό
Στην Πελοπόννησο δεν έχει) εις παριανό
Μάρμαρο επεξεργάζεται την συνοδεία
Του Διονύσου. Ο Θεός με θεσπέσια
5 δόξαν εμπρός, με δύναμι στο βάδισμά του.
Ο Άκρατος πίσω. Στο πλάγι του Ακράτου
η μέθη χύνει στους Σατύρους το κρασί
από αμφορέα που τον στέφουνε κισσοί.
Κοντά των ο Ηδύοινος ο μαλθακός,
10 τα μάτια του μισόκλειστα, υπνωτικός.
Και παρακάτω έρχοντ' οι τραγουδισταί
Μόλπος κ' Ηδυμελής, κι ο Κώμος που ποτέ
Να σβύσει δεν αφήνει της πορείας την σεπτή
λαμπάδα που βαστά –και, σεμνότατη, η Τελετή.-
15 Αυτά ο Δάμων κάμνει. Και κοντά σ' αυτά
ο λογισμός του κάθε τόσο μελετά
την αμοιβή του από των Συρακουσών
τον βασιλέα, τρία τάλαντα, πολύ ποσόν.
Με τ' άλλα του τα χρήματα σπουδαία πια θα ζει,
20 και θα μπορεί να πολιτεύεται –χαρά!-
κι αυτός μες στη βουλή, κι αυτός μες στην αγορά.

(μονάδες 20)